

LATAK-D.047-02/02.2024

LATAK politika atbilstības novērtēšanas shēmu atzīšanai

Saturs

1. Ievads.....	2
2. Termini un definīcijas.....	2
3. LATAK politika	3
4. Atbilstības novērtēšanas shēmu novērtēšana	3
Veikto izmaiņu reģistrs.....	4

Autortiesības un pamatprincipi

LATAK dokumenta aktualizētā versija pieejama www.latak.gov.lv oficiālajā tīmekļvietnē. LATAK publicēto dokumentu piemērošana ir obligāta LATAK darbiniekiem, iesaistītajiem vērtētājiem un ekspertiem, LATAK akreditētajām atbilstības novērtēšanas institūcijām.

Dokumenta teksts var būt tulkots citās valodās. Latviešu valodas teksts tiek uzskatīts par pamattekstu.

Papildu informācija

Uzziņas par LATAK dokumentiem var saņemt LATAK birojā. Šo dokumentu aizliegts pavairot tālākpārdošanai.

Mērķis

Šis dokuments nosaka valsts aģentūras “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs” (turpmāk – LATAK) politiku atbilstības novērtēšanas shēmu (ANS) novērtēšanai un akceptēšanai. Šajā dokumentā un Eiropas akreditācijas kooperācijas (EA) piemērojamā dokumentā doti apraksti par LATAK sadarbību ar atbilstības novērtēšanas shēmu īpašniekiem un atbilstības novērtēšanas iestādēm (ANI).

1. Ievads

Šis dokuments piemērojams nereglamentētajā sfērā. Procedūras un kritēriji piemērojami arī novērtējot ANS reglamentētajā sfērā. Pamatprasības ANS novērtēšanai un akceptēšanai definētas dokumentā EA-1/22 A-AB:2023 “EA procedūra un kritēriji atbilstības novērtēšanas shēmas novērtēšanai, ko veic EA akreditācijas iestāde”. Starptautiskā līmenī atbilstības novērtēšanas shēmu akceptēšanas nosacījumi noteikti IAF MD 25:2023 dokumentā.

2. Termini un definīcijas

Atbilstības novērtēšanas shēma (ANS) – dokumentēts un publiski pieejams prasību kopums, kurā ietverts sekojošais:

- atbilstības novērtēšanas objekts, piem., produkts, process, pakalpojums, sistēma utt.
- prasības, atbilstoši kurām tiek veikta atbilstības novērtēšana;
- metode/principi, ar kuru atbilstība tiek noteikta, piem., testēšana, inspekcija, verifikācija, validācija, audits un citas atbalstošas aktivitātes, lai noteiktu atbilstību;
- Shēmas īpašnieka noteiktās prasības atbilstības novērtēšanas iestādēm un šo prasību jebkāda specifiska piemērošana vai interpretācijas, ja piemērojams;
- jebkāda ISO/IEC 17011 standarta specifiska piemērošana vai interpretācija, ja piemērojams.

Shēmas īpašnieks – organizācija, kas atbildīga par specifisku atbilstības novērtēšanas shēmu izveidošanu un uzturēšanu. Piemēram:

- standartizācijas iestādes¹;
- atbilstības novērtēšanas iestādes;
- organizācijas, kas pērk vai pārdod produktus vai pakalpojumus, uz kuriem attiecas atbilstības novērtēšanas darbības;
- ražotāji vai to apvienības, kas izstrādājuši savas atbilstības novērtēšanas shēmas;
- organizācijas, kuras speciāli izveidotas šādam nolūkam;
- valsts pārvaldes iestādes.

Nacionālā akreditācijas organizācija (LATAK) nevar būt ANS īpašnieks. Ja visas ANS prasības pilnībā ir definētas vienā standartā, ko ir publicējusi starptautiska, reģionāla vai nacionāla standartizācijas iestāde, šī dokumenta prasības netiek attiecinātas.

¹ Izņemot gadījumus, kad ANS prasības pilnībā ir definētas standartos un standartizācijas iestādes loma ir vienīgi izstrādāt standartu

3. LATAK politika

3.1. Pirms atbilstības novērtēšanas shēma (ANS) tiek akceptēta kā piemērojama akreditācijai, sadarbojoties ar shēmas īpašnieku, tiek veikta ANS izvērtēšana. LATAK sadarbojas ar shēmu īpašniekiem, kas ir juridiskas personas (vai juridiskas personas struktūrvienības, kas pastāvīgi tiesīgas pieņemt lēmumus par savām darbībām). Shēmu īpašnieki ir tiesīgi noteikt un mainīt prasības atbilstības novērtēšanas shēmām.

3.2. Atbilstības novērtēšanas procesam jābūt iekļautam kādā no EA MLA 3.līmeņa standartiem (skat. EA-1/06). Ja shēmu īpašnieki uzstāda specifiskas prasības akreditācijas iestādei, tās nedrīkst būt pretrunā ar ISO/IEC 17011, EK regulu 765/2008 un citiem EA, IAF vai ILAC normatīvajiem dokumentiem.

4. Atbilstības novērtēšanas shēmu novērtēšana

4.1. Pirms ANS vērtēšanas uzsākšanas, LATAK ar ANS īpašnieku slēdz vienošanos par sadarbības principiem un informācijas apmaiņu, kas pamatojas uz EA un IAF minēto dokumentu pamatnostādņēm.

4.2. Lai atbilstības novērtēšanas shēma tiktu akceptēta kā piemērojama akreditācijai, jāidentificē visatbilstošākais standarts atbilstības novērtēšanai, kas būtu izmantojams ANI atbilstības novērtēšanai attiecīgajā ANS. ANS izvērtēšanai shēmas īpašnieks iesniedz LATAK EA-1/22 1.pielikumā noteikto informāciju.

4.3. Ja akreditācijas shēmas īpašnieks plāno veikt darbības vairākās valstīs, pirms novērtēšanas uzsākšanas shēmas īpašnieks rakstiski par to informē LATAK. Lai nodrošinātu vienotu pieeju atbilstības novērtēšanas shēmu starptautiskai pielietošanai visās EA dalībvalstīs, tiek ievēroti dokumenta EA 1/22 4.2.punkta nosacījumi.

4.4. LATAK nodrošina komunikāciju starp shēmas īpašnieku, EA un citām nacionālajām akreditācijas iestādēm.

Veikto izmaiņu reģistrs

Versija	Izmaiņu saturs	Datums
00	Dokumenta sākotnējā apstiprināšana	2014.g. februāris
01	Dokuments aktualizēts atbilstoši EA 1/22 A-AB:2020 prasībām	21.09.2021.
02	Aktualizēti dokumenti EA-1/22 A-AB:2023 un EA-1/06 A-AB:2022, kā arī dokuments papildināts ar atsauci uz IAF MD 25, pie iespējamām shēmas īpašnieku kategorijām pievienotas organizācijas, kuras speciāli izveidotas shēmas pārvaldīšanas nolūkiem un valsts pārvaldes iestādes	12.02.2024.